

9.5.2014

Kuntakokeilut kuntien velvoitteiden vähentämisen tueksi – hankkeen asettaminen

Asettaminen

Valtiovarainministeriö on päättänyt asettaa Kuntakokeilut kuntien velvoitteiden vähentämisen tueksi -hankkeen.

Toimikausi

9.5.2014 – 31.12.2016

Tausta

Valtiovarainministeriö asetti 23.11.2011 kuntien tehtävien arviointityöryhmän, jonka tehtävänä on määrittää kuntien tehtävät ja niihin liittyvät uudistustarpeet sekä arvioida mahdollisuudet vähentää kuntien velvoitteita.

Hallituksen päätöksessä rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta 29.11.2013 todetaan:

”Kuntien velvoitteiden vähentämisen tueksi toteutetaan kuntakokeiluja vuosina 2015–2016. Haku kuntakokeiluihin käynnistetään vuoden 2013 lopussa kuuteen eri toimintamallikonaisuuteen: hyvinvoinnin integroitu toimintamalli, koulutuspalvelukokeilut, asumispalvelujen toimintamalli, valvonnan toimintamalli, kuntien ja Kelan yhteistyö ja nuorisotakuu. Kokeilujen edellyttämät lainsäädäntömuutokset annetaan eduskunnalle kevätistuntokaudella 2014.”

Kuntakokeilujen sisällöstä on laadittu 17.12.2013 muistio ”Kuntakokeilut kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisen tueksi”, joka on käsitelty hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmässä.

Tavoite ja tehtävät

Hankkeen tavoitteena on luoda edellytykset 17.12.2013 päivätyssä muistiossa määriteltyjen kuntakokeilujen toteuttamiselle yhteistyössä ministeriöiden, kuntien ja Kelan kesken sekä ohjata kuntien kokeilutoimintaa siten, et-

tä kunnat voivat kokeilun aikana kehittää taloudellisesti ja vaikuttavuudeltaan parhaita mahdollisia toimintamalleja.

Kokeilujen tarkoituksena on lisätä kokeilukuntien toimintamahdollisuuksia vähentämällä niille laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä asetettuja tehtäviä ja velvoitteita sekä niiden toteuttamisen ohjausta. Tarkoituksena on edistää edellä tarkoitetuilla keinoilla kokeilukunnissa sellaisten asiakaslähtöisten ja monialaisten toimintatapojen ja palvelurakenteiden kehittämistä ja käyttöä, joiden avulla laissa säädettyjä tehtäviä voidaan kunnissa hoitaa taloudellisesti ja tuottavasti kuitenkin lainsäädännössä asetetut palvelujen sisältöä koskevat vaatimukset toteuttaen.

Tavoitteena on, että kokeilujen tulosten perusteella voidaan päättää toimenpiteistä, jotka osaltaan tukevat julkisen hallinnon kestävyysvajeen supistamista.

Hankkeen tehtävänä on yhteistyössä asianomaisten toimivaltaisten ministeriöiden kanssa

- ohjata kokeilujen toimintamallien toteuttamisen edellyttämää kokeilulainsäädännön valmistelua,
- ohjata ja koordinoida kuntien valvontaa koskevien ja toimintamalleja tukevien ministeriöiden ja valtionhallinnon toimintaan liittyvien muiden toimenpiteiden valmistelua, sisältäen muun muassa valvontamallin kokeilualueiden alueelliset valvontaohjelmat ja niitä varten kehitettävät valvontaindikaattorit
- valmistella valtion ja kokeilukuntien ja -alueiden väliset kokeilusopimukset koskien kokeilujen kohdentumista, alueellisia valvontaohjelmia ja seurantaindikaattoreita ja käydä niitä koskevat neuvottelut kuntien kanssa
- seurata, ohjata ja tukea kokeilujen toteuttamista kunnissa ja alueilla
- arvioida kokeilukuntien ja kokeilussa mukana olevien valtion viranomaisten toimintaa kokeilun aikana ja sen jälkeen
- järjestää kokeilujen ulkopuolinen riippumaton arviointi
- tarjota yliopistoille ja tutkimuslaitoksille tietoja niiden mahdollisesti omaehtoisesti käynnistämien kokeiluun liittyvien tutkimusten tekemistä varten
- laatia kokeiluhankkeen toteutumisesta loppuraportti, joka sisältää kokeilun tulosten perusteella alustavat esitykset kokeilun tulosten hyödyntämisestä lainsäädännön valmistelussa sekä valtion kuntia koskevassa ohjauksessa ja valvonnassa
- valmistella mahdolliset kokeilukuntien projektitukea koskevat päätökset tarpeen mukaan hankkeelle talousarviossa varatun rahoituksen puitteissa
- vastata hankehallinnasta ja hankkeen taloudesta hankkeelle osoitetun rahoituksen puitteissa

Hankkeen tulee toimia yhteistyössä kuntien kanssa siten, että kokeilut ovat kuntalähtöisiä, ja toimivat kuntauudistuksen ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen periaatteiden suuntaisesti.

Organisointi

Hankkeen työtä ohjaa 14.9.2011 asetettu kuntauudistuksen ohjausryhmä, jonka tehtäviin lisätään tällä päätöksellä rakennepoliittiseen ohjelmaan perustuvien kuntakokeilujen käynnistämisen ja toteuttamisen ohjaaminen.

Hankkeen toiminnan ja osapuolten yhteistyön toteuttamiseksi ja koordinoimiseksi perustetaan kuntakokeilujen koordinaatioryhmä, jossa on kokeiluihin osallistuvien ministeriöiden, valtion virastojen, Kelan, valvontaviranomaisten, tietosuojavaltuutetun toimiston ja Kuntaliiton edustus.

Hankkeen säädösvalmistelua koordinoimaan asetetaan säädösvalmistelun koordinaatioryhmä, jonka tehtävänä on vastata hankkeen säädösvalmistelun koordinoinnista ja ohjauksesta sen säädösvalmistelutyön pohjalta, joka tapahtuu kokeilukohtaisesti kussakin erikseen muodostetussa kokeilutiimissä. Työryhmän määräaika päättyy 10.9.2014 tai sen jälkeen kun kuntakokeiluun liittyvä lainsäädäntö on annettu eduskunnan käsiteltäväksi.

Kuntakokeilujen koordinaatioryhmän kokoonpano

ylijohtaja Silja Hiironniemi, puheenjohtaja, valtiovarainministeriö
 finanssineuvos Hannele Savioja, valtiovarainministeriö
 hallitusneuvos Ilkka Turunen, valtiovarainministeriö
 hallitusneuvos Riitta-Maija Jouttimäki, sosiaali- ja terveysministeriö
 opetusneuvos Jussi Pihkala, opetus- ja kulttuuriministeriö
 asuntoneuvos Raija Hynynen, ympäristöministeriö
 työmarkkinaneuvos Teija Felt, työ- ja elinkeinoministeriö
 johtaja Katariina Rautalahti, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
 erityisasiantuntija Saara Nyssölä, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
 johtaja Satu Koskela, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
 ylijohaja Jorma Pitkämäki, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
 johtaja Jarmo Ukkonen, Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto
 hallintojohtaja Juhani Rantamäki, Kansaneläkelaitos
 erityisasiantuntija Arto Koski, Suomen Kuntaliitto

Pysyvät asiantuntijat:
 lainsäädäntöneuvos Anna-Riitta Wallin, oikeusministeriö
 ylitarkastaja Marita Höök, Tietosuojavaltuutetun toimisto

Säädösvalmistelun koordinaatioryhmän kokoonpano

hallitusneuvos Ilkka Turunen, puheenjohtaja, valtiovarainministeriö
 lainsäädäntöneuvos Sami Kouki, valtiovarainministeriö
 hallitusneuvos Marja-Riitta Pönkä, opetus- ja kulttuuriministeriö
 hallitussihteeri Ville Koponen, ympäristöministeriö
 ylitarkastaja Tiina Korhonen, työ- ja elinkeinoministeriö
 kehittämisspäällikkö Marja Lahtinen, Suomen Kuntaliitto
 sosiaali- ja terveysministeriön edustaja, vahvistetaan myöhemmin

Pysyvä asiantuntija:
 lainsäädäntöneuvos Anna-Riitta Wallin, oikeusministeriö

Hankkeella on päätoiminen projektipäällikkö ja projektiassistentti. Projektipäällikkö toimii koordinaatioryhmän sihteerinä. Projektipäällikön ja projektiassistentin palkkausmenot maksetaan momentilta 28.90.34.

Hanke voi tehdä tarvittavia hankintoja sekä tilata ja hyödyntää tutkimuksia ja selvityksiä sekä kuulla asiantuntijoita hankkeelle talousarviossa myönnetyn rahoituksen puitteissa.

Hankkeen menot maksetaan momentilta 28.90.34.

Liikenne- ja kuntaministeri

Henna Virkkunen

Neuvotteleva virkamies

Anne-Marie Välikangas

Jakelu

Päätöksessä mainitut
Kuntaudistuksen ohjausryhmä

Tiedoksi

Valtiovarainministeriö/Valtiosihteeri Sari Raassina
Valtiovarainministeriö/Kunta- ja aluehallinto-osasto
Valtiovarainministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Ympäristöministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Oikeusministeriö
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Kansaneläkelaitos
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
Suomen Kuntaliitto